

Sygn. akt OS

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: **Grzegorz Koksanowicz**
Artur Warych- sprawozdawca
Anna Jakubowska-Rybczyńska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy odwołania (...) wniesionego w dniu (...) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn.akt RD (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 74 § 1 ustawy z dnia 6 lipca o radcach prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 507) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie.

Przewodniczący:

Członkowie:

.....
Grzegorz Koksanowicz

.....
Artur Warych

.....
Anna Jakubowska-Rybczyńska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia (...), sygn. akt RD (...) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (...) ze skargi Pani (...) wobec niepopelnienia przez radcę prawnego czynu wypełniającego znamiona czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 637)). W skardze rozpoznawanej przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego skarżąca zarzuciła radcy prawnemu (...) naruszenie zasad etyki zawodowej w zakresie nienależytego wykonywania zawodu radcy prawnego, gdyż zdaniem skarżącej z powodu nieznajomości prawa przez radcę prawnego (...) działającą w imieniu Gminy (...) skarżąca została pozbawiona wody, kanalizacji i ogrzewania.

Powyższe postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego zostało zaskarżone przez Panią (...) odwołaniem z dnia (...) (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie), w którym skarżąca odnosząc się do treści zaskarżonego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego podtrzymała dotychczasowe stanowisko, a ponadto sformułowała wobec radcy prawnego nowe zarzuty, polegające jej zdaniem na naruszeniu przez radcę prawnego (...) dóbr osobistych skarżącej poprzez

publikację uchwał Rady Gminy (...) z dnia (...) i (...), których treść była uprzednio opiniowana przez radcę prawnego (...). Zdaniem skarżącej takie zachowanie było niegodnym i niezgodnym z prawem wykonywaniem zawodu prawnego i stanowiło naruszenie art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Postanowieniem z dnia (...) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w sprawie sygn. akt OS (...) utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie. Ponadto Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowił uznać odwołanie Pani (...) w części dotyczącej zarzutu naruszenia dóbr osobistych poprzez publikację uchwał Rady Gminy (...) jako zawiadomienie o popełnieniu kolejnego przewinienia dyscyplinarnego i we wskazanym zakresie przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu OIRP w Lublinie jako organowi właściwemu na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych i art. 35 k.p.k..

Postanowieniem z dnia (...), sygn. akt RD (...) Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (...) ze skargi Pani (...) również w części dotyczącej naruszenia dóbr osobistych wobec niepopelnienia przez radcę prawnego czynu wypełniającego znamiona czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 637)).

W odwołaniu z dnia (...) (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie) skarżąca Pani (...) w pełni podtrzymała swoje zarzuty wobec radcy prawnego (...) dotyczące naruszenia dóbr osobistych skarżącej. Skarżąca po raz kolejny podniosła, że radca prawny (...) naruszyła dobra osobiste skarżącej swoim zachowaniem polegającym na opiniowaniu projektów uchwał Rady Gminy (...). Uchwały te zawierały w swojej treści dane dotyczące skarżącej i jej rodziny, personalia tych osób oraz informacje o długach skarżącej wobec Gminy; uchwały te zostały opublikowane po ich zaopiniowaniu przez radcę prawnego (...). Zdaniem skarżącej zachowanie radcy prawnego stało w sprzeczności z treścią art. 1 i 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Rozpoznając odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

Po wszechstronnej analizie zebranego w sprawie materiału Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w przedmiocie braku znaczenia w sprawie okoliczności podstawy, na jakiej radca prawny (...) świadczyła pomoc prawną dla Rady Gminy (...). W szczególności należy również zgodzić się z Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego, iż kwestie dotyczące podstaw prawnych działań podejmowanych przez Gminę (...), to kwestie prawne dotyczące stosowania przepisów prawa i ich interpretacji i nie można z tego wywodzić podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej dla radcy prawnego (...) świadczącej pomoc prawną dla Gminy. Radca prawny ma bowiem prawo prezentować - w imieniu reprezentowanej przez siebie strony i w jej interesie - określone stanowisko prawne, natomiast ocena prawidłowości działań podejmowanych przez Gminę (...) wykracza poza kompetencje organów dyscyplinarnych. Materiały przedłożone przez skarżącą w załączeniu do jej ostatniego pisma w sprawie pochodzącego z dnia (...) (data wpływu do Okręgowej Izby

Radców Prawnych w Lublinie), tj. protokół z sesji rady Gminy (...) z dnia (...), informacja pochodząca z Sądu Rejonowego w (...) I Wydział Cywilny o braku sprawy z wniosku Gminy (...) oraz wydruk ze strony internetowej Urzędu Gminy (...) (wykaz zadań radcy prawnego), nie wnoszą żadnych okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności nie stanowią jakiegokolwiek potwierdzenia naruszenia dóbr osobistych skarżącej zachowaniem radcy prawnego (...). Potwierdzenia takiego naruszenia nie może stanowić również złożony do akt sprawy odpis wyroku Sądu Rejonowego w (...) I Wydział Cywilny z dnia (...) z uzasadnieniem, sygn. akt I C (...), w którym Sąd uznając racje Pani (...) nakazał Gminie (...) min. podłączenie dostawy wody do lokalu mieszkalnego Pani (...) i zasądził na jej rzecz koszty postępowania. Wyrok ten bowiem dotyczy sporu powstałego pomiędzy Panią (...) a Gminą (...) na tle podłączenia dostawy wody i przyłącza kanalizacyjnego do domu Pani (...) i jakkolwiek Sąd orzekający uznał tym wyrokiem racje Pani (...) w jej sporze z Gminą (...), to wyrok ten nie ma związku z zarzucanym przewinieniem dyscyplinarnym rozpoznawanym w niniejszym postępowaniu mającym polegać na naruszeniu dóbr osobistych Pani (...). To samo dotyczy dokumentów źródłowych złożonych do akt niniejszej sprawy przez skarżącą w załączeniu do jej wcześniejszych pism z dnia (...), (...) i (...) (daty wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie), tj. protokołu z sesji rady Gminy (...) z dnia (...), wydruku ze strony internetowej UOKiK, odpisu pisma procesowego skarżącej w sprawie sygn. akt I C 1126/14, odpisu pisma Prokuratury Okręgowej w (...) z dnia (...), odpisu pisma Prokuratury Okręgowej w (...) z dnia (...), kopii umowy o dostawie wody i odprowadzaniu ścieków, regulaminu zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków obowiązujący na obszarze Gminy (...)). Jak bowiem jasno wynika z treści skargi, odwołania i kolejnych pism złożonych przez Panią (...) w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym, naruszenia swoich dóbr osobistych upatruje ona zasadniczo w publikacji uchwał Rady Gminy (...), które uprzednio były zaopiniowane przez radcę prawnego (...), a ściślej rzecz ujmując - w braku anonimizacji tychże opublikowanych uchwał, zawierających dane dotyczące skarżącej i jej rodziny.

W treści odwołania z dnia (...) skarżąca Pani (...) wskazała, że jej stanowisko co do naruszenia jej dóbr osobistych przez radcę prawnego (...) znajduje oparcie min. w treści postanowienia o umorzeniu śledztwa Prokuratury Rejonowej w (...) z dnia (...), sygn. akt 3 Ds. (...). Należy zauważyć, że organ prowadzący postępowanie przygotowawcze istotnie wskazał w treści uzasadnienia tegoż postanowienia, iż „obydwie uchwały zostały zaopiniowane przez radcę prawnego Urzędu Gminy (...), po czym opublikowane w postaci niezmienionej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej”, jak również że „przedmiotowe uchwały oraz ich uzasadnienia same w sobie nie nasuwają zastrzeżeń. Nie stanowi błędu zamieszczenie w ich treści danych personalnych skarżących, wadliwe natomiast z punktu widzenia prawa jest opublikowanie ich bez uprzedniej anonimizacji tych danych.”. Natomiast żaden z zebranych w sprawie dowodów nie potwierdza, aby publikowanie aktów Gminy leżało w kompetencjach radcy prawnego czy też radca prawny byłby w jakikolwiek sposób odpowiedzialny za fakt publikacji takich aktów, a w tym za sposób ich publikacji. Co więcej, sama jednostka, na rzecz której radca prawny świadczył pomoc prawną, czyli Gmina (...) w piśmie Urzędu Gminy z dnia (...) jednoznacznie stwierdziła, że prawny (...): „opiniowała projekty uchwał Rady Gminy (...), nie decydowała o publikacji podjętych przez Radę Gminy (...) uchwał oraz nie wyrażała opinii w zakresie ich publikacji. Nie wyrażała również opinii w zakresie publikacji, w tym anonimizacji danych personalnych Uchwały Nr (...) Rady Gminy (...) z dnia (...) oraz Uchwały Nr (...) Rady Gminy (...) z dnia

(...), gdyż nie zwracaliśmy się o wyrażenie opinii w tym zakresie". Wyjaśnienia takie zbieżne są z wyjaśnieniami radcy prawnego (...) zawartymi w piśmie z dnia (...), gdzie radca prawny potwierdza, iż czynności radcy dotyczące przedmiotowych uchwał zakończyły się na etapie opiniowania ich projektów; czym innym natomiast jest upublicznienie, publikacja w BIP podjętych uchwał i nie leży w zakresie świadczonej przez radcę obsługi prawnej decydowanie o publikacji podjętych uchwał, w tym o sposobie, miejscu i formie publikacji. Radca prawny (...) stwierdziła jednoznacznie, że nie wyrażała w tym zakresie żadnej opinii i nie zwracano się do niej z jakimkolwiek zapytaniem czy też wątpliwościami w tym zakresie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dał wiarę wyjaśnieniom radcy prawnego (...) oraz Urzędu Gminy (...) w przedmiocie czynności realizowanych faktycznie w redagowaniu i publikacji uchwał Rady Gminy.

Ponadto należy podkreślić, że Gmina (...) nie podnosiła żadnych zarzutów co do sposobu reprezentowania jej interesów przez radcę prawnego (...).

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie Pani (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

Jakkolwiek materiał zebrany w sprawie nie daje jednoznacznej odpowiedzi, czy w niniejszej sprawie faktycznie doszło do naruszenia dóbr osobistych skarżącej Pani (...) w rozumieniu powszechnie obowiązujących w tej materii przepisów prawa, to podkreślić należy w tym miejscu, że nie jest rzeczą organu dyscyplinarnego ustalenie, czy w sprawie naruszenie dóbr osobistych rzeczywiście miało miejsce; same uchybienia w publikacji uchwał polegające na braku ich anonimizacji czy też nawet fakt naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych nie może być bowiem wprost utożsamiany z naruszeniem dóbr osobistych skarżącej (por. art. 11 k.p.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c.). Dopiero niewątpliwe stwierdzenie okoliczności naruszenia dóbr osobistych przez właściwy organ wraz z ewentualnym wskazaniem osoby (osób), które faktyczne takiego naruszenia dokonały, może stanowić podstawę rozpoznania popełnienia przez radcę prawnego deliktu dyscyplinarnego w tym przedmiocie. Zatem w pełni zastosowanie znajduje tu fundamentalna zasada procesowa wyrażona w art. 5 § 2 k.p.k., zgodnie z którą nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (*in dubio pro reo*).

Ponadto należy podnieść, że niezależnie od tego, czy publikacja uchwał Rady Gminy bez ich uprzedniej anonimizacji istotnie stanowiła naruszenie dóbr osobistych skarżącej Pani (...), to w żaden sposób nie można przypisać radcy prawnego naruszenia dóbr osobistych skarżącej w sytuacji, gdy wykonywanie przez niego czynności zawodowych nie obejmowało okoliczności, w której skarżąca upatruje naruszenie jej dóbr osobistych, czyli samej publikacji uchwał Rady Gminy. Zatem brak jest również podstaw do przyjęcia, że radca prawny dopuścił się zarzucanego w skardze naruszenia dóbr osobistych skarżącej poprzez opublikowanie uchwał Rady Gminy (...), których treść uprzednio opiniował w ramach pomocy prawnej świadczonej na rzecz Gminy; zarzucane postępowanie nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

Tym samym zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo ocenił stan faktyczny w oparciu o materiał zebrany w sprawie przyjmując, iż nie został popełniony przez radcę prawnego czyn wypełniający znamiona deliktu dyscyplinarnego, a jak już stwierdzono powyżej istniejące wątpliwości

wobec ich nieusuwalności w toku niniejszego postępowania należy interpretować na korzyść radcy prawnego.

Dodać należy, że zważywszy na charakter niniejszej sprawy zrozumiały jest tu stopień osobistego zaangażowania skarżącej Pani (...), lecz pozostaje to bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy zważywszy na prawidłowo ustalony stan faktyczny i dokonaną na tej podstawie ocenę zachowania radcy prawnego.

Wobec niepopelnienia przez radcę prawnego czynu wypełniającego znamiona czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 507) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 507) postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący
Grzegorz Koksanowicz

Sędziowie
Artur Warych

Anna Jakubowska - Rybczyńska